

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . . .
 Vidéken: . . . . .
 Egy hóra . . . . .
 Negyedévre . . . . .

Feloldó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és lapfuttatók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

A villamos telep ügye.

A mai közgyűlés előtt.

Debreczen, április 19.

Hosszas küzdelem után, a mely a debreceni villamos telep ügyében a közgyűlési teremben és a kereskedelmiügyi miniszterium ugynevezett szakértői szobájában folyt le, végre ma délután dönteni fog Debreczen törvényhatósági bizottsága.

Az utolsó órákban kötelességünknek tartjuk még egyszer hozzá szólni a kérdéshez, hogy megvilágosítsuk azt minden oldalról az igazság szemüvegén.

A Ganz gyár többször ismertetett ajánlatából a napnál világosabban kitetszik, hogy a Siemens cég ajánlatában feltüntetett 26 ezer korona leütés csak látszólag haszon a városnak. A mi különbség a két ajánlat között van, azt nagyon szépen helyrehozza a Siemens cég az anyagokon. *Vagyis magyarul szólva a Siemens ajánlata olcsóbb, de azért még drágább, mert a 26 ezer koronán bőven behozza gyengébb minőségű fűszerelési anyagjain, melyek a Siemens cégnek poton pénzbe kerülnek.*

Tisztában van azzal a nagy közönség, hogy ez az ujság minden időben a város érdekeit, becsületét védte. Nos hát most is egész nyíltan merjük állítani, hogy még abban az esetben is, ha az a csekély 26 ezer korona különbség tényleg reálitáson alapulna, még akkor sem szabad Debreczen törvényhatóságának az osztrák ipar mellé állani. Mert ugyan ki támogatná a vergődő magyar ipart, ha nem a törvényhatóságok. Hiszen ha például az állam is nézne egy pár korona differenciára, abban az esetben nem szubvencionálná a magyar gyárakat, nem adna adómentességet az ipari vállalatoknak. *És a mint a magyar államot magasabb erkölcsi érdekek vezetik a magyar iparpártolásnál, ugy kell, hogy Debreczen is az vezesse. Huszonhatezer korona látszólagos haszonért külföldre menni, határozottan mondjuk hazafiatalanság.*

Debreczen törvényhatósága soha sem követett el hazafiatalan dolgot.

Hisszük és bizunk benne, hogy most, a mikor a nemzeti érzés minden vonalon imponáló mértékben előretör, mikor a magyar iparpártolás becsületbeli kötelesség, a szűz magyar Debreczen nem fog felülni az osztráknak.

A Siemens és Schuckert osztrák cég, mely a legutolsó időkig félt a nyilvánosságtól, tegnap fogott magának egy lapot — és onnan hazudozik. Mi vele szemben a személyeskedés terére nem léptünk soha, az egyetlen súlyos, de igaz szó, a melyet vele szemben használtunk az volt, hogy osztrák. Az igazság nagyon fáj az osztráknak s most nevetlenkedik. Méltóságunkon alulinak tartjuk velük ilyen hangon beszélni. Mi a magyar ipar diadaláért küzdünk, feleselni velük nem fogunk.

Azonban rámutatunk arra, a mivel ők dicsekednek, hogy igazgató tanácsuknak milyen derék magyar tagja *Hüvös József a Budapesti Városi Villamos vasut igazgatója. 'Hát ez a Hüvös József kebelbarátja Vörös Lászlónak, a hirhedt darabant miniszternek, a kinek révén sok dolgot eszközölt ki. Ez a Hüvös József tagja volt a nem rég feloszlott haladó pártnak és ott vezető szerepet toglalt el.* Egyidőben darabant pénzügyminiszternek is emlegették. *Kotányi Zsigmond a másik igazgatósági tag, a kit még említeni tudnak, vasutigazgató. Ma holnap nyugdíjba küldi Kossuth Ferencz megbízhatatlansága miatt. Ez a két magyar nevű, de nem magyar ember ül az igazgatóságban. A többi sült osztrák, ezt már bebizonyítottuk.*

Hogy a Siemens cég egyébiránt mennyire magyar, azt majd megtudják a bizottsági tagok a mai közgyűlésen, lesz a ki elmondja.

Sokszor hangsúlyoztuk, most sem mondhatunk egyebet, mint hogy minden osztrák ármánykodás dacára sem szabad eltántorodni Debreczen polgárságának a magyar ipar megvédelmezésétől. Ugyan mit szólna hozzá az ország, ha Debreczen ilyen példát statálna. Álljanak hát egy szívvel lélekkel bizottsági tagjaink a magyar ipar mellé, had legyen annak az új korszak kezdetén szép és nagy diadala a szinmagyar Debreczenben.

2300 jelölt.

A választási mozgalom.

Haladók, mint függetlenségié.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, ápril. 19.

Csekélység, a mi a jelöltek forgalmát illeti. Mindennek dacára a függetlenségi pártban kilineselnek az aspirálók. A függetlenségi pártkörben ma délelőtt is dolgozott a választásokat intéző bizottság. Már tegnapelőtt kiirták ugyan, hogy minden jegy elfogyott, azonban nyílt titok, hogy körülbelül husz jó kerület fölött rendelkezik még a párt, csak tartogattja. A legtöbb kerület fölött a főispáni kinevezések publikálása után rendelkezhetnek és ugyancsak bő a választék, mert eddig is közel kétezerháromszáz jelölt ajánlotta fel a szolgálatait a pártnak. A függetlenségi párt vezetői hűledezve latják, hogy bár megszabták a határt, melyen túl nem kívánnak szaporodni, olyan nem várt oldalról is kapnak segítőesapatokat, a honnan ez nem okoz nekik örömet, Ballagi Géza, Lator Sándor és egy egész esomó volt szabadelvűpárti képviselő, a régi rendszer tipikus alakjai minden lelkiismeretfurdalás nélkül átlépnek Kossuth Ferenc pártjába, a melyre még csak néhány héttel ezelőtt kigyótbékát kiáltottak. Olyan politikai erkölcselenség ez, a mely előre ráveti az árnyékát a most készülő új parlamentre.

Máramarosszigetről jelentik, hogy a kerületben a melyet eddig dr. Lator Sándor képviselt szabadelvűpárti programmal, a választók ismét öt jelölték 48-as Kossuth párti programmal. A választók egy másik része ugyancsak 48-as programmal dr. Kökényesdy Mihály ügyvédet kérte meg a jelölés elfogadására, a ki azonban kijelentette, hogy Latorral szemben nem lép fel. Técsőn dr. Szilágyi István, az eddigi 48-as képviselő kijelentette, hogy nem reflektál a mandátumra és maga helyett Novák Dániel földbirtokost, a függetlenségi párt elnökét ajánlotta.

A vissói kerületben dr. Nagy Ferenc volt államtitkárnak nem lesz ellenjelöltje.

Sugatagon a volt képviselő, Mihályi Péter lép fel kormánypárti programmal. Ellenfele dr. Papp József lesz függetlenségi programmal, Hidvégen Nyegre László pártonkívülivel szemben Dudics Miklós beregi görög-katholikus lelkes lép fel. A vármegye központi választmány a képviselőválasztásokat április 30-ára tűzte ki.

Zsolna. Nagy felháborodást kelt a városban, hogy néhány minden megbízás nélküli ember ma Budapestre

Sirolin

Összeállítva az érzékelést és a testet, magának a testnek, a testnek, a testnek.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
 köhögés, skrofulezis, influenza

ellen szüntelen használják és orvos által ajánlott.

Mintegy évtizedes tapasztalat és tapasztalat, bizonyítottan
 „Roche” eredeti készítmények.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Roche és társai, Basel, Svájc

utazott, hogy a zsolnai függetlenségi kerületet az alkotmánypártnak ajánlja fel. Az Alkotmánypárt itt azért sem léptethető fel.

Ugra. Az ugrai kerületben a szövetségelt pártok hivatalos jelöltje dr. Halász Lajos a nagyváradi Friss Ujság szerkesztője.

Debreczen az új képviselőházhoz.

Az 1905. évi adómegszavazása ellen.

Indítvány a közgyűléshez.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril. 19.

A holnapi közgyűlésen a nagy politikából is kiveszi részét a város törvényhatósága. Ma igen sok bizottsági tag aláírásával indítvány érkezett be Kovács József polgármesterhez, hogy a város a múlt évben országgyűlésileg meg nem szavazott adókat ne szavazza meg. Hosszasan indokolják az indítványtevők ezt a javaslatot, a melylyel az adózó közönségen is segítene a parlament, tekintve, hogy az ex-lex alatt nagyon is felszaporodott adók kifizetése nagyon terhes volna.

Az érdekes indítvány a következő: Tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés! Alulírott bizottsági tagok, tisztelettel indítványozzuk, miszerint a tek. törvényhatósági közgyűlés keresse meg a képviselőházat az iránt, hogy a képviselőház az 1905. évre, a mely alatt az országot inparlamentáris miniszterium kormányozta, az adót utólagosan ne szavazza meg. Egyszermind azt is indítványozzuk, miszerint a közgyűlés keresse meg a társtörvényhatóságokat az a felhívással, hogy ezek feliratukat hasonló tartalmu feliratokkal támogassák.

Az indítvány indokolásában a közönség érdekeinek szempontját, főleg az adók megszavazásának esetén az adózó közönség nagy terhét hozzák fel. Részletesen a holnapi közgyűlésen fogják az indítványt megokolni.

A színügyi bizottság Zilahy ellen.

Kritika a társulatról és a színigazgatóról.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápr. 19.

A színügyi bizottság ebben a színházi évadban tegnap tartotta második ülését. Elég nagy baj, hogy csak a második, mert ha ellenőrző kötelességét több ízben és nagyobb erélylyel gyakorolta volna a bizottság, abban az esetben nem lett volna szükség arra a megrovási kalandokra, a melyben tegnap egész váratlanul lett része Zilahynak.

Nem mondhatjuk egy szóval sem, hogy nincs igaza a színügyi bizottságnak Zilahyval szemben. — Megirtuk mi ezt már két héttel ezelőtt, a mikor az ujonnan szervezett társulatot kritizáltuk s a mikor konstatáltuk, hogy alig üti meg egy új tag a mértéket, s hogy a zenekar és a kórus fogyatékos. A mikor a színügyi bizottság ezt megpecsételte s szóvá tette azt hogy nincs szubrett — nem mondott új dolgot.

Most már Zilahynak, ha nem akar öngyilkos lenni, teljesíteni kell az utolsó pontig a színügyi bizottság határozatait. Ha ezt teljesíti s ha műsorát a régi jó darabokkal kiegészíti, vigan mehet neki a jövő szezonnak. Ellenkező esetben bizony baj lesz.

Ismerjük Zilahy Gyulát olyan komoly embernek, hogy meggondolja a dolgot és lecsillapítja a háborgó kedélyeket.

A színügyi bizottság dug ülései ellen pedig jó eleve tiltakozunk. Még sem járja, hogy csak egy animozitással viseltető újságnak hozzák ezt tudtára. A bizottság ülései szabályrendeléstől nyilvánosak, s meg van határozva, hogy mennyi idő alatt hivandó össze.

Panasz Zilahy ellen.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Vecsey Imre elnök megnyitotta az ülést. Elnökön kívül jelen voltak dr. Somogyi Pál, Szentkirályi Tivadar, Sz. Szabó József, dr. Burger Péter és Tóby Elek jegyző.

Vecsey Imre előterjesztette, hogy az ülést azért hívta össze, mert Zilahy Gyula igazgató a három legközelebbi vasárnap bérletbe óhajt előadásokat tartani.

Szentkirályi Tivadar megragadja az alkalmat, hogy a színház ellen minduntalan felmerülő panaszokat a bizottság elé terjessze. Azonban mielőtt ezt tenné, kijelenti, hogy különösnek találja a színügyi bizottságnak az utolsó órákban való összehívását. Csudálkozik azért is, mert a bizottság tagjai közül igen sokan kemény kritika tárgyává akarták tenni Zilahy működését. Így ez nem sikerült, mert csak délben értesülhettek az ülés összehívásáról. Úgy tudja, hogy a színügyi bizottságnak minden hónapban össze kell ülnie.

Sz. Szabó József szintén sok panaszt hallott a közönség köréből. Siet kijelenteni, hogy soha annyi panaszt nem hallott a debreceni színházról, mint amióta Zilahy áll a színház élén.

Majd ismételtén Szentkirályi Tivadar szólalt fel. Határozottan konstatálja, hogy Zilahy nem tartotta be a szerződésnek 17 szakaszát, a mely arról szól, hogy a szerződöttetett tagokat az igazgató tartozik be jelenteni. Az üléseket nem hívják össze csak akkor, ha az igazgató anyagi érdekeiről van szó. A multban indokolatlanul erős kritika tárgyává tették a társulattal, most azonban úgy találja, hogy az a bírálat helyén való. Mikor Kiss Irén és Horváth Kálmán elszerződtek, azt ígérte Zilahy, hogy megfelelő erővel pótolja őket. Igéretét nem váltotta be, sőt a tagok szerződésével fukarkodik. Tudtával Jeszenszkyt is 40 korona miatt bocsájtotta el és elhozta helyére Lukács Juliskát, a ki halomlás szerint, képtelen a szerepkört betölteni. A társulat énekes személyzetét tekintve kiemeli Zilahyné asszonyt, akit nagyon szívesen látnak a színpadon, mert hiszen művészete valóban gyönyörködtet, de bizony megvallja, hogy a szubrett szerepekben nem nyújtja azt, amit várni lehetne. Más szubrett színésznőről a társulatlal beszélni nem lehet. Az egyes szerepkörök betöltetlenek. Kondor és Krasznay helyére új tag szerződöttetve nincsen. Vigjátéki szubrett nincs, a drámai szendét nem látták. Hallott ugyan valamit egy Uray Mici nevű kisasszonyról, aki Zilahy szerint a Vigszínház tagja, de utóbb kiderült, hogy ez a hölgy a Vigszínház színésziskolájában járt csupán. Bosszantó a szereposztás.

Például hozza fel Ternyei esetét. Ternyei jeles drámai színész, a kit nem foglalkoztatnak, ellenben kiállítja operettekben, a melyeknek szerepét többé kevésbé bírja. A karszemélyzetnek 28 tagból kellene állania, e helyett van 17, ez is rossz. Sóló táncosnő nincs. Karmester mizériák napirenden vannak. Ez mind olyan hiba, hogy lehetetlen szó nélkül hagyni.

Az elnök is nyilatkozik.

Somogyi Pál dr.: Oszlja az előtte szóló véleményét. Annyit jegyez meg meg, hogy az előadott daraboknak irodalmi becsük nincsen, csupa férc munka. Elismeri azt, hogy a társulat népes, de jó színész alig akad. Bosszantó és izléstelen, hogy kóristák nagyobb szerepeket játszanak. Énekes szerepeket drámai színész, drámait komikus játszik.

Sz. Szabó József szintén hozzájárul az eddig elmondottakhoz. Kijelenti, hogy az igazgatót szoritani kell a hiányok pótlására.

Vecsey Imre nem tagadja, hogy pártolta Zilahyt, de most kénytelen őszintén bevallani, hogy nem váltotta be az ígétét.

Burger Péter dr.: Nagyon sok panaszt hallott. Ha az igazgató másképen nem hajlandó eleget tenni a felszólalásoknak, úgy a szubvenció visszatartásával kell erre szoritani.

A bizottság ezután egyhangulag a következő határozatot hozta:

Az ultimátum.

Egyhangulag kimondja, hogy Zilahy társulatával, Zilahy működésével, műsorával, előadásaival elégedetlen s ez a nagy közönség véleménye is. Ennélfogva felhívja az igazgatót, hogy záros határidőig (május 5) tegyen eleget a szerződésben foglalt kötelezettségeinek. A hiányzó szerepköröket töltsse be, megfelelő tagokkal, ne olyanokkal, a kiktől tudva van, hogy nem képesek azt betölteni. A karszemélyzetet, a zenekart egészítse ki, fordítson gondot az előadásokra, a műsor összeállítására, az előadott újdonságok irodalmi értékére, általában a felpanaszolt összes hiányokat pótolja, mert ellen esetben a bizottság élni fog felmondási jogával és addig, a mig a hiányok pótolva nem lesznek, az ez évre megállapított szubvenció kiadását megtagadják.

A bizottság még a karzati helyek és pótstékek ügyében intézkedett s ezzel az ülés véget ért.

Amerikai párba Debreczenben.

Öngyilkos önkéntes jelölt.

Modern szerelmi tragédia.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápr. 19.

Csütörtökön reggel revolver lövés zajára lettek figyelmesek az Arany János-utcai katonai előkészítő intézet növendékei. A lövés Szerencsés István, az intézet hallgatója szobájából hallatszott. A növendékek nyomban ott teremtek és megdöbbenve látták, hogy Szerencsés István növendék eszméletlenül állapotba vonaglott az ágyon. A golyó közvetlen a sziv alatt hatolt a testébe. Lichtblau Albert az intézet igazgatója telefonon értesítette a rendőrséget, ahonnan rövid idő mulva a helyszínére mentek: Dr. Balkányi Emil,

Thieszen H. és Fia

kárpít gyári raktára

➔ Darabos-utca 9. szám. ➔

Ajánlja minden a festészet-, mázoló-, aranyozó- és tapet-
tozó szakmába vágó munkálatait a n. é. közönségnek
olcsó árak mellett.

dr. K. Szalai Béla kerületi orvosok és Harmathy Ferencz rendőrbiztos.

Az öngyilkos ifjút az első segélynyújtás után beszállították a közkórházba, ahol sebét kimosták és bekötötték. Erős injekció alkalmazásával sikerült Szerencsés Istvánt eszméletre hozni és akkor a rendőrségnek sikerült is a halálra szánt ifjút kihallgatni.

Megtört hangon mondotta el Szerencsés István, hogy ő amerikai párbaj áldozata. Ezelőtt egy évvel ugyanis Egerben beleszeretett egy barátjával együtt egy szép leányba. A leány mindkettőjükkel rokonszenvezett, de hogy melyikőjüket szereti jobban, nem tudták soha megállapítani.

Hosszu versengés után végre is abban állapodtak meg, hogy döntsön a sors és legyen a leány azé, akit a véletlen szerencse jelöl ki közülök. Ugy is volt. *Döntésül az amerikai párbajt választották.* A párbajban ő lett a vesztes, ő húzta a fekete golyót. Mint vesztes fél becsületére fogadta, hogy egy év múlva el fog pusztulni versenytársa utjából. Ez a végső határidő tegnap járt le, minthogy barátjától nem kapott értesítést, szíven lőtte magát.

Azt, hogy kibe voltak mindketten szerelmesek és kivolt a vetélytársa nem árulta el a haldokló szerelmes. Utolsó szavával sem kíván bosszút állani vetélytársán.

Mikor a rendőrbiztos faggatni kezdte, hogy mégis ki volt a leány, és ki a vetélytárs, a szerencsétlen öngyilkos csak annyit mondott:

— Nem beszélek többet!

Délután hat órakor Hoffmann vizsgálóbíró hallgatta ki Szerencsés Istvánt. A halálra szánt fiatal ember ugyanazt vallotta a vizsgálóbírónak a mit a rendőrbiztosnak.

Hoffmann József vizsgálóbíró miután súlyosan büntetendő cselekményről van szó, azonnal jegyzőkönyvet vett fel, s már holnap a legszélesebbkörű nyomozást indít meg az amerikai párbaj másik hőségének megállapítása végett. A mint az éjjeli órákban értesítenek bennünket, Szerencsés állapota egyelőre nem ad aggodalomra okot. Ha valamely komplikáció nem jön közbe, életben maradhat.

Debreczen büntanyáin.

A rendőrség razziája.

Megtisztult a város.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápr. 19.

A rendőrség időközönként, a mikor hírét veszi, hogy a város területén a kétes egzisztenciák nagyon elszaporodnak, razziát szokott tartani. Hajszát indít a csavargók után és minden esetben megtisztítja a várost a sok kellemetlen, közérdekeket veszélyeztető alaktól. Vásárok

alkalmával szokott ez a dologtalan, bűnös had a városban vendégszerepelni és a hasznos munka helyett inkább alkalmas bűnös uthoz folyamodva keresi meg a kenyerét.

A csirkefogók, tolvajok, zsebesek bukott nők ütött, kopott serege igen nagy elszaporodásához nagyban járul hozzá a sok szállás adó hely, a tömeges számmal lévő zug szálló, melyek éjjelenként zsu folásig megtelnek ennek a különös világnak az embereivel.

A rendőrségnek kétségtelenül nehéz a feladata, a mikor a rengeteg kétes alaktól akarja megtisztítani a várost. Alkalmasság időszeit kell kikeresnie, hogy a razziát megtarthassa.

A bűnügyi osztálynak egyik nagy tehetségű tagjává, Mile Pál r. fogalmazóé az érdem, aki azt az időpontot, a mikor razzia biztos eredménye kétségtelen, megtalálja és a hajszát nagy körültekintéssel, minden lehető eszközzel megindítja a zülött és bűnre hajló emberek után.

A tegnap éjszaka megtartott razziát is Mile Pál rendezte. A várost öt kerületre osztotta be. Minden kerület egy rendőr biztos, egy őrsparancsnok és 5-6 rendőrré volt bízva.

Éjjel 11 órakor indult el a rendőrcsapat a bűnügyi osztályról a következő sorrendben:

Hatvan utcai kerületbe *Bikfalvy* r. biztos, Késes-utca felé *Dobos* r. biztos, Csapó-utca felé *Fehér* r. biztos, Péterfia felé *Bardócz* András r. biztos és kíséretük. Minden kerületbe néhány ujságíró is ment rendőrökkel.

A kerületekben minden helyet, a mely kétes, minden szállást, a mely a bűnnek otthona, felkeresett s az ott talált alakokat igazolásra szólította fel.

Érdekes világ az, a hol a razzia lefolyt. A helyek, az emberek egész speciálisak. Leírni valami csodás realizmus kell, s ha az ember Zola írását olvassa, szinte hihetetlennek tartja, hogy a bűntanyák valósággal olyanok legyenek, mint a hogy a költő festi, pedig minden sora igazság.

Egyik munkatársunk is részt vett a razzián. A kis csapat először a szállásokat kereste fel. A rendőrség becsengetett egy házba. A csengő szavára megjelent valaki a kapu alatt.

— Ki az? kérdezte.

— Nyissa ki — szólta a rendőrbiztos.

A kapu feltárult és a mig két rendőr az utcán maradt, négyen mentünk be a házba. Benyitottunk egy alacsony lakásba. Piszkos a hely, bűzös levegő csapja meg az ember orrát. A szobában az ajtót alig lehet egészen kinyitni, annyira telve van emberekkel. Mind alusznak. A r. biztos odalépett az egyik ágyhoz:

— Kicsoda maga? — kérdezte.

— Klebers Károly vagyok.

— Mit keres itt?

— Alszom.

— Nem úgy értem, Debreczenben mit csinál?

Ez a legravaszabb kérdés, erre alig ha tud válaszolni. A kinek a szénája rendben van, előkeresi az irását, vagy megmondja miből él és kellő igazolás után alhatik tovább. De ilyen alig akad. Legtöbbször hazudoznak összevissza, a mire a rendőrbiztos felszólítja:

— No, öltözködjék csak fel!

Mesés alakok vannak ilyen helyütt. Csavargók, átutazó katonák, vásáros kereskedők, bukott nők, csavargók, munkások, marha hajásárok, tolvajok, betörők kerülnek össze ilyen szállásadás helyén.

Érdekes, hogy milyen osztályok van-

nak itt. Például van olyan, a kinek 20 fillér a vagyona, ez gyékényen alszik a földön, a feje alá a kezét dugja. Persze le se veti csak a csizmáját, vagy cipőjét. A 40 fillér vagyonnal rendelkező már nagyobb ur, egy poloskás divány jut neki.

Valóságos arisztokrata az, a ki 80 fillérért ágyat bérel és ott hajlja fejét pihenőre.

Egy egy szobában 8-10 ember férfi nő vegyesen alszik. A szobában lámpa nincs, egy szál faggyu gyertya van az asztalon, de azt is csak addig használhatja, a mig le vetkezik.

Voltunk olyan szálláson is, a hol a férfiaknak és nőknek külön lakosztálya volt, viszont vannak olyan helyek, a hol még a piszkos, bűzös, minden betegségnek tanyáján, a pincében is aludtak emberek.

A rendőrség nem csak ezeket a közismert szállásokat kereste fel, hanem el látogatott a titkos helyekre, a melyek még rondábbak, felkeresték a rendőrök a kerítőnők lakásait, a hol bizony nem egy leányt találtak.

Mulatságos epizodokban sem volt hiány. Egy szálláson, mikor mindent megnézett a rendőrség, a biztos észre vette, hogy egy elkülönített fülke is van.

— Ki van ott öreg — kérdezte a tulajdonostól.

— Ne tessék zavarni biztos ur, — volt a felelet — egy házaspár fekszik ott.

Dobos r. biztos a függőnyt félre húzta. Az ágyban egy pár aludt.

— Ki ön — kérdezte a biztos.

— N. N. joghallgató vagyok.

Az illető igazolta magát. Tényleg joghallgató volt.

— Hát az a nő?

— A feleségem!

— Ugyan kérem, ezt már nem lehetem el.

A férfi mindenképpen gentleman akart maradni. Semmi se használt, mert az egyik rendőr a falhoz fordult nőcskét megfordította.

— No Róza, öltözz csak fel! — volt a parancs.

Róza, a rendőrség előtt ismeretes leány, akit azonnal bekísértek.

A razzia szép eredménnyel végződött, mintegy 60 embert fogtak el. Ezek közül 18 a rendőrségen kellőképpen igazolta magát s így elbocsájtották. Negyvenet letartóztattak, 26 férfi és 14 nő a fogda lakói.

Büntetett előéletű, fegyház és börtön viselt ember közülök 11, beteg nő 6. Volt közöttük egy körözött betörő, Klebers Károly nevű és egy híres sipista, Taseh Jakab.

A rendőrség a vizsgálatot megindította ellenük. A rendőrbiztosok és a rendőrök derekas munkája reggeli 4 óra felé ért véget.

Szíven lőtt cigány.

Csendőrök és cigányok harca.

— Saját tudósítónktól. —

H.-Szovát, ápr. 18.

A szomszédos Hajdu Szovát községben mint tudósítónk jelenti, tegnap véres harc folyt le csendőrök és cigányok között.

Ugy történt a dolog, hogy a szövati csendőrőrsparancsnok *Tóth* Imre másodmagával kiment a cigánysorra, hogy letartóztassa a tyuklopással terhelt *Balogh* Guszti vályogvető cigányt.

Aki elegáns divatos tavaszi felöltőket akar vásárolni

te kintse meg ujjannan megnyílt DARVAS EDE női felöltő áruházát a főtéren. A kistemplommal szemben.

Mikor a cigányok meglátták a csillogó szuronyu csendőröket, vasvilág, vaslapátot ragadtak elő, és hadi állásba helyezkedtek. Hiába intette őket nyugalomra Tóth Imre őrsparancsnok, a cigányok vak dühvel támadtak a csendőrökre.

Tóth Imre látva a vasvillás tömeg rohamát, tüzet vezényelt. A két csendőr felkapta fegyverét és lőtt.

Az egyik lövés talált, s azonnal átfurta Balogh Gusztit a tolvaj cigány szívére — a másik csendőr Mohácsi Ferenc fegyvere azonban csütörtököt mondott.

A cigányok azonban nem rettentek meg a lelőtt Balogh Gusztit holttestétől. Ismét neki akartak rontani a csendőröknek, a mikor azok Balogh Gusztit hulláját felvették, hogy beszállítsák a község házához. Még három csendőr segítségére volt szükség, akik aztán szuronyrohammal tisztították meg a területet.

A csendőrőrsparancsnok a fegyverhasználatról azonnal jelentést tett a szárnyparancsnokságnak. Ma már egy hadbíró százados ment ki Budapestről Szovátra, a ki a fegyverhasználat ügyében vizsgálatot indít.

A villamos darabont.

A törvényhatósági bizottsági tagok figyelmébe.

Debreczen, április 19.

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy Keszthely város közönsége 2 nap előtt mily szép példáját adta annak, hogy lehet és *hogyan kell a magyar ipart támogatni.*

A Keszthelyi villamos telepért két cég versengett, egy szin magyar gyár a budapesti Ganz társulat és egy osztrák cég által osztrák pénzen ide fiókositott firma a Siemens Schuckert társulat. Az utóbbi 300 000 kor. ajánlata mintegy 28000 koronával volt olcsóbb, de ez a különbözet csak látszólagos volt, mivel ajánlata a lehető leghiányosabban állított össze, s amit ajánlott az is silány anyag volt.

Miatán a képviselő testület tagjai alapos információkat szereztek be a két pályázóról magyarság, megbízhatóság stb. tekintetében, a közgyűlésen 2 szavazat el lenében a Ganz gyár ajánlatát fogadták el s eme határozat meghozatalánál az volt a fő motívum, hogy Keszthely város közönségének nem lehet s nem szabad szegyet hozni Zalavármegye hazafiai jó hírére.

Volt azonban egy igen érdekes epilogusa a Keszthelyi villamos telep ügyének, a mely bennünket is közelről érint. A közgyűlés után Nagy István városbíró elmondotta, hogy a darabont világban egy szép napon meghívót kapott a megboldogult Zala-megyei kormánybiztostól, a midőn a meghívásnak nem akart enged-

meskedni, leesukatással fenyegették. Elment hát Zala-Egerszegre s ott a darabont vezér azt az utasítást adta neki, hogy a város a Siemens-Schuckert céggel sürgősen lépjen tárgyalásba a városi villamos telep ügyében. A bíró elszörnyülködve hallotta ezt az utasítást s csak annyit felelt, hogy a város azzal építteti meg a telepet, akivel akarja s ahhoz senkinek semmi köze sincsen. — Harmadnapra letűnt a darabontok csillaga s Keszthely megadta a méltó választ bucsuztatól a villamos meggyefőnöknek.

Jó ezeket nekünk debrecenieknek is tudnunk. Ilyen eszközökkel dolgoznak a Siemensék.

A debreczeni ref. egyház-megye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápr. 19.

A debreczeni ev. ref. egyház-megye tegnap délelőtt tartotta tavaszi rendes közgyűlését az egyház tanácstermében. Az igen népes gyűlésen egyházi részről Dávidházy János esperes, világi részről pedig Fráter Barna elnökölték.

A gyűlés megnyitása és a tárgysorozat megállapítása után Dávidházy János esperes kegyeletes szavak kíséretében emlékezett meg az egyház halottairól: Szász Károly dunamelléki püspökről és Fülöp Lajos dancsházi lelkészről.

Majd Dávid Sándor h-sámsoni, Takács Sándor m.-bagosi, Szabó István és Varga Béla debreczeni fitanítók, továbbá Nagy Anna mikepéresi, Török Mihályné és Varsányi Imréné debreczeni leányiskolai tanítónők eskütétele következett. — Ez után a közgyűlés egyházkerületi képviselőikül: Szele Györgyöt, Biber Józsefet, Sinka Sándort, dr. Kőrösy Kálmánt rendes, Miskolczy Lászlót és Bernát Istvánt pedig póttagokul választotta meg. Az időszaki tanács tagjai lettek: Sinka Sándor, Szele György és Kiss Albert rendes, Szunyogh Szabolcs, Fodor Sándor és Bernát István póttagok. A számvizsgáló küldöttségek az esperesileg kezelt pénzek számadásairól, az egyház-megyei pénztáros és a tanítói gyámintézet pénztáros számadásairól szóló jelentését egyhangulag tudomásul vették.

A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma újabb határozatát az egyetemi százezer koronás alapítványra vonatkozólag tudomásul vették.

A Bassa-Győri emlék ügyében ugy határozott a közgyűlés, hogy a síremlékre 1000 koronát, a felállítási költségekre pedig 400 koronát szavazott meg. És ezen összeg terhének viselését alapítványaik aránya szerint a Collégium, a debreczeni ev. ref. egyház és a felsőbb leányiskola között osztotta meg.

Az eddigi bizottság megbízott a síremlék elkészítésével és azt kegyeletes ünnepség keretében a jövő hó végén fogják leleplezni.

Nagy és élénk vitatkozásra adott alkalmat Márk Endrének az a felebbezés, melyben Márton Imrénének a presbyterium által a Medve Gyuláné hagyatéki ügyének rendezésért megszavazott ezer korona tiszteletdíj megsemmisítését kéri.

Dr. Kőrösy Kálmán előadó szerint azért a munkálatokért kétségtelenül megilleti a fenti tiszteletdíj az ügyészt.

Az egyház-megye azonban helyt ad

Márk Endre felebbezésének és pusztán alaki okok miatt megsemmisíti a presbyteri határozatot.

Márk Endre még három más felebbezését pedig elutasította a közgyűlés.

A sámsoni egyház azon kérelmét tárgyalta továbbá a közgyűlés, melyben azok az egyház szegénységére való tekintettel arra kéri a közgyűlést, hogy a lelkészi díjlevélben felvett 1000 korona díjmelést 507 koronára szállítsa le. A közgyűlés a nevezett egyház kérelmét egyhangulag teljesíti. Néhány gazdasági ügy elintézése után a közgyűlés déli fél egy órakor ért véget. Délben az Arany Bika szálló éttermében diszebed volt.

Öngyilkos 39-es katona.

A ki Bródban halt meg.

A honvágy miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Boszna Bród, ápr. 19.

A Debreczenből Boszna-Bródba helyezett 39-ik gyalogezred egyik századának szomorú szenzációja van. A század egyik közvitéze, Bazsa István hajduszoboszlói fiui szolgálati fegyverével szíven lötte magát és azonnal meghalt.

Bazsa István április másodikán ment el az ezreddel Boszna-Bródba. Póttartalékos volt a szegény fiú. Kétszeresen zokon esett hát neki, hogy itt kell hagyni ezt az édes Magyarországot.

A hogy az ezred megérkezett Boszna-Bródba, még nagyobb szomorúság vett erőt a szegény szoboszlói fiun. Bajtársai alig bírták szavát venni. A hét elején estefelé kivitte szolgálati fegyverét a laktanyából. Lement a Boszna folyó partjára, a hol szíven lötte magát.

Az ezredparancsnokság az öngyilkosságról azonnal értesítette a 39. gyalogezred Debreczenben maradt hadkiegészítő parancsnokságát — amely viszont táviratilag értesítette a póttartalékos Szoboszlón maradt családját. A szerencsétlen katonát kedden temették el.

Színház.

Heti műsor.

Péntek Józsi

Szombat Lysistrata.

Vasárnap d. u. Gyurkovits leányok-Este: Szép Heléna, operette.

Falurossza. A tegnapi Falurossza előadásának az volt a különös érdekessége, hogy Békés Gyula Zsiga cigányát megismerte a debreceni közönség. Igazi művészi alakítás volt ez, a legnagyobb elismerést is megérdemelte. Az előadás egyébként is jó volt s a telt ház tapsait mindenképen megérdemelte.

A szombati előadás. Az igazgatóság bármint is igyekszik a közönség fokozott igényeit a legnagyobb mértékben kielégíteni, mégis megtörténik, hogy előre nem látott akadályok sokszor a legszebb

Ruhatisztító

Széchenyi-u. 42. sz.

Telefon 323. sz. Telefon 323. sz.

terveknek is utját állják. Így történt a szomba i előadással is. A kitűzött Troubadour operát le kellett venni a műsorról. A Troubadour helyett a mulattató Lisistrata daljáték kerül színre Z. Singhoffer Vilma asszonnyal a címszerepben.

Szép Heléna. E héten még egy érdekes repriz lesz. Offenbach operettjének egyik kiválóját, Szép Helénát eleveníti fel a színház. A darabból a próbák javában folynak s a társulat elsőrendű tagjai játszák a főszerepeket.

UJDONSÁGOK

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 sz.

A választások Hajdumegyében.

Április 30-ikán lesznek.

A választási elnökök.

Hajdumegye központi választmánya Weszprémy Zoltán elnöklésével tegnap délelőtt tartott ülést. Az ülésnek két tárgya volt. A választások határidejének kiírása és a választási elnökök megválasztása.

A bizottság kimondotta, hogy a hajdumegyei kerületben április 30-ikán lesz a választás. A központi választmány a választások vezetésére kiküldötte:

I. A hajdunánási választókerületben választási elnök Péntés Sándor árvaszéki elnök, ki a nánási választókra nézve szavazatszedő küldöttségnek is elnöke. Választási elnök helyettese Weszprémy István hadházi ügyvéd, ki a dorogi, hadházi, téglási és sámsoni választókra nézve szavazatküldöttségi elnök is helyettesei dr. Nagy Gábor nánási ügyvéd és Kömmerling János ny. főszolgabíró.

Jegyzők: Farkas Győző dorogi jegyző és Simon Károly hadházi tanító. Helyettes jegyzők Kovács Ferenc nánási és Ethey János sámsoni jegyzők.

II. A nádudvari választókerületben elnök Csapó István földesi lakos, a szavazatszedő küldöttség elnöke Belovár Lajos püspökladányi lakos, ki a választási elnököt helyettesíti. Helyettes elnökök: Nagy Albert nádudvari lakos és Veress Géza nádudvari lelkész.

Jegyzők: Kállay Ignác földesi, Papp Sándor nádudvari jegyző. Helyettesei: Szabó Gábor csepei és Bartha L. kabai jegyző.

III. A hajdusoboszlói választókerületben választási elnök dr. Czeglédy Mihály megyei tiszti ügyész. Szavazatszedő küldöttségi elnök Harcsarik Géza vámospécsi földbirtokos, ki a választási elnök helyettese, helyettese Padrah Sándor szoboszló közjegyző és Jakucs Sándor szoboszlói lelkész.

Jegyzők: Péntés István szoboszlói főjegyző, Nádházy Béni szováti jegyző. Helyettes jegyzők: Fehér Gábor szoboszlói árvaszéki elnök és Kovács Ferenc balmazújvárosi jegyző. A központi választmány ülésének lefolyásáról és a képviselőválasztásokra vonatkozó intézkedésekről gr. Andrássy Gyula belügyminisztert értesítik.

Személyi hírek. Tolnai Kornél, budapesti máv. üzletvezető tegnap Debrecenben időzött. — Dr. Kovács Aladár budapesti főorvos tegnap Debrecenben időzött.

A függetlenségi párt értekezlete. A függetlenségi és 48-as párt törvényhatósági bizottsági tagjai tegnap este a függetlenségi kör helyiségében értekezletet tartottak, a melyen a mai közgyűlés tárgysorozatát vitatták meg. A legnagyobb érdeklődés természetesen a villamos telep ügye körül forgott. A tanács egyik másik előkelőbb tagja (nem nevezzük nevén) ide is be akarta vinni a Siemens cég melletti pressiót, azonban az akarat a bizottsági tagok hazafiságán meg tört. A függetlenségi-párt határozatilag kimondta, hogy minden tagjától elvárja, miszerint a Ganz gyárra fogja adni szavazatát, hogy a magyar ipar pártolását a nyilvánosság előtt is dokumentálja. A határozatot a függetlenségi bizottsági tagok nagy lelkesedéssel fogadták.

Egy körlevél, a melyet bal-est ért. A most folyó villamos harc-
nak igen humoros epizódját beszélték tegnap este az egyik kávéházban. A Siemens cég már kinyomatta azokat a körleveleket, melyekkel bátorítani vélte Debrecen hazafias közönségét arra, hogy csak kössék meg vele a villamos szerződést, mert hisz Zala-megyének egyik leg-hazafiasabb városa, Keszthely ép tegnap szerződött vele s a Keszthelyiek pedig alaposan meggyőződtek arról, hogy a Siemens cég magyarságához kétség nem fér. A bájos Helikon táján azonban nagyot fordult a kocka: Siemenseket a Keszthelyi jó hazafiak rettenetesen kiebrudalták, s így befagyott a debreceni körlevél is.

Gr. Apponyi Albert a Csokonai körhöz. A Csokonai-kör választmánya üdvözlő iratot intézett Apponyi Alberthez, mint közoktatási miniszterhez. Az üdvözlésre Apponyi a következő szép levéllel sietett válaszolni.

Budapesten, 1906. ápr. hó 17.

A „Csokonai-Kör”-nek,

Debreczen.

Vallás és közoktatásügyi miniszterre történt legkegyelmesebb kinevezetése alkalmából kifejezett jókívánataikért, fogadják hálás köszönetemet.

Sz. mitok buzgó közreműködésükre a nemzeti kultúra szent ügyének előmozdításában, melyet a magam részéről szeretettel és odaadással akarok szolgálni.

Hazafias üdvözléssel

Apponyi.

Meghaltak. A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Révész Arthur ev. ref. 22 éves, Hosszu Lajos ev. ref. 20 éves, Kardos Piroska ev. ref. 9 éves.

Új vasut a Bocskai kertig. A Boesckay-liget, melyet városunk agilis férfiai oly kitartó eréllyel varázsoltak elő a futóhomokból — a tavaszi verőfény pompájában tündöklők. Lombos erdőinek üde zöldje, a messzefutó levélsátrak kellemes árnyéka, a buján kinálkozó pompás fűpázsitok e ligetet páratlan kiránduló helyé predestinálják, oly gyönyörű erdő-részletekkel, a minőket a debreceni Nagy-erdő sem nyújthat. A ki szellemének fel-

űdítését, kifáradó szervezetének felfrissülését keresi, annak alig kínálkozhatik alkalmasabb, kedvesebb hely a Boesckay-ligetnél, a hol a természet pazar ajándékain kívül modern kényelmet is talál olcsó pénzért a hegyközség gondos figyelme révén. Hogy maga a kormánykörök is mily nagy jelentőséget tulajdonítanak a Boesckay-liget egészségi és kulturális befolyásának — fényesen igazolja azon rendelkezés, hogy a Boesckayba kiránduló közönség kedvéért egy új vonatot fektetett be, mely délután 2 óra után indul Debrecenből, május 1-től kezdve s így naponta nem kevesebb mint 12 vonat áll a nagyközönség rendelkezésére. Az oda — és vissza utazás menetdíja személyenként negyven (40) fillér. Mint hírlik a vasutasok május hó 1-nagy majálist terveznek a Boesckay-ligetben.

Kossuth Ferenc a hosszupályi választókhöz. Kossuth Ferenc Marjai Péternak a hosszupályi kerület hivatalos jelöltjének érdekében a következő rokon-szenves, meleg, és lelkes sorokat intézte a hosszupályi kerület választóihoz. A Hosszupályi válaasztókerület polgárságának. Egy új korszaknak s ezzel együtt egy új küzdelemnek küszöbére értünk. Derék férfiakra elszánt harcosokra van szüksége a függetlenségi és 48-as pártnak s ennek a nemzetnek, hogy a munkának s az alkotásnak fegyverével hódítsa vissza Magyarországot önmagának. Mert a mi hazánknak szabadnak, függetlennek kell lennie minden idegen beavatkozástól s ezt lépésről-lépésre haladva, csak úgy érhetjük el, ha a választók bizalma és szeretete az érdemes férfiak közül, a legkiválóbb munkást és harcost küldi a küzdelembe. Ilyen férfiak ismerjük mi Marjay Péter polgártársunkat, a ki elveinknek és becsületes törekvéseinknek rendületlen híve. A hazának szüksége van a választók becsületes meggyőződésének nyilvántartására, hogy ebből a nemzet akaratának hatalmas riadója harsogjon felénk. Ennek a riadónak legyen visszhangja a Ti választókerületekben, midőn Marjay Pétert bízzátok meg az egész nemzet érdekeinek képviselésével. Eljen a szabad és független Magyarország, legyen népe boldog, hatalmas és erős! Eljen Marjay Péter. Kossuth Ferenc elnök.

Jelölések az izraelita hitközségnél. A debreczeni izr. hitközség képviselői tegnap gyűltek egybe Falk Lajos választási elnök elnöklése alatt az elnökség jelölésére, elnököknek Falk Lajos, Reichmann Armin és dr. Popper Mór, alelnököknek Drucker Mór, Fenyő Sándor és dr. Gutfreund Sámuel, vallásügyi előjáróknak Kohn Lipót, Rosinger Lajos és Fischer Adolf, iskolai előjáróknak dr. Popper Mór, dr. Balázs Bertalan és dr. Fejér Ferenc, pénzügyi és gazdasági előjáróknak Ifj. Schvarz Vilmos, Fürst Ödön és Fenyő Sándor, pénztárnoknak Hochfelder Jakab, Násch József és Löfkovits Arthur, ellenőrnek Bechert Manó, Lusztig Dezső és Ifj. Schvarz Vilmos, gondnoknak Ifj. Csengeri Ignác, Kellner Dávid, Fischer Adolf, Liedermann Henrik, Krémer Adolf, Rosenber, Adolf, Hajnal Samu, Reich Hermann és Bernfeld Sámuel jelöltettek. Ezekből az április 29-én tartandó választó nagygyűlésen 1—1 elnököt, alelnököt, vallásügyi előjárót, iskola előjárót, pénzügyi előjárót, pénztárnokot, ellenőrt és három gondnokot választanak.

Ullmann Salamon

fűszer-, gyarmalárú- és petroleum nagykereskedését

= 1906. május hóban =

az ujonnan épült Geiger házba (Piacz-u. 81.) helyezi át.

Jelenlegi Piacz-utca 70. számú üzlethelyiségem kiadó.

Quedlinburgi elsőrendű

takarmányrépa magvak

csakis nagyban 50 és 25 kgos eredeti olom-záralt zsákokban igen jutányos árak mellett.

— Az emlékkert kutja és őrzete. A város egy kissé mostohán bánik a két emlékkerttel, pedig a város közepén ez az egyetlen üdülőhely. Mikor a szabadságszobrot felállították, az emlékkert közepén levő beomlott kutat a város betömötte és helyébe mást furatott az egyházi épület felé eső oldalon. A kut jó vizü közkutnak volt szánva, de ha jó vizet nem adott is, legalább bőven ellátta öntöző vízzel az emlékkertet. A múlt évben a kut elromlott, a mi nem esoda mert a betömött kut felett állott régi rozoga szerkezetet alkalmazták az új kuthoz, és most a mérnöki hivatal hagyja ilyen használhatatlan állapotban, holott a kutnak, mint városi közkutnak használhatóvá tétele és rendbentartása a mérnöki hivatalnak és városi kutmestereknek a dolga. A mi pedig az emlékkertek őrzését illeti, Végh Gyula volt főkapitány két évvel ezelőtt állított egy őrszemét a két kert közé, de azt csakhamar visszavonta. Reméljük, hogy az új rendőr-főkapitány dr. Boldizsár Kálmán, a ki az emlékkertek ügyét ugyanis figyelemmel kíséri, ismét életbe lépteti elődjének rendelkezését.

— Kossuth Ferencz és a kamarák. Az alkotmányos élet helyreállításának örömeiben részt akarnak venni a kereskedelmi és ipari érdekek őrei, a kamarák is. Az új kereskedelmi miniszter iránt táplált hódolatként és tiszteletük kifejezésül Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél tisztelegő deputációt jelentettek be. A tisztelegő aktus szombaton dél előtt fog lefolyni a kereskedelemügyi minisztériumban. A debreczeni kamara részéről részt vesznek a küldöttségben: Szabó Kálmán elnök és Szávay Gyula titkár.

— Nagy lopás a korcsmában. Benkő József kunszentmártoni gazdaember bejött a debreceni országos vásárra. Amikor a vásárnak vége volt, bement egyik külvárosi korcsmába és ott mulatozni kezdett. A bor hamarosan álmot hozott a mulató gazda szemére és aludt jó sokáig. Mire az álom elült a szeméről, pénzes erszényének nem volt se hire, se hamva. Pénzes erszényéből több mint ezer korona hiányzott. A megrémült gazda a tolvajlást bejelentette a csendőrségen és itt a nyomozást megindították.

— Magyar lokomotívok a milánói kiállításon. Az olasz kormány még az ősszel két hatalmas villamos lokomotívot rendelt a Ganz gyárnál. A két mozdony ugyanoly szerkezetű, mint ama villamos gépek, melyek a Ganz-gyár által épített olaszországi Valtellóna vonalon közlekednek. A kormány által rendelt két mozdonyt mult héten vontatták Olaszországba, ahol azokkal az olasz kormány Milanóban mint kiállító fog szerepelni.

— Az osztálysorsjáték. A mai húzáson a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

5000 koronát nyert 49313.
2000 koronát nyertek 104721 56915
108747 103747 13103 32294 67879 87800
67591 47521 20614 17322 3983 55032
44026 49660 58679 20067 108955 91250
16190 45256 65543 61103 23819 108864
102697 103603 21759.
1000 koronát nyertek 81666 78346
77275 54913 40989 5438 66800 19863 4401
60960 5689 77138 35130 48185 32382
65967 103646 71228 108963 100631 74225

MIT IGYUNK?

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénasavas ásványvizet erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénasavas ásványvíz, föltétlenül tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz: dús szénasavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségek, 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségtől is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, a kik közönséges izóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjellegesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másféltéresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kates értékű mesterségesen szénasavval telített viznél, sőt a szódavíznel is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legzölgyényebb ember is könnyen megszerezhesse nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapták. A forráskezelőszeg.

49216 40280 26201 21176 84611 5581
85970 107541 47367 3242 73913 42510
35720 94735.

500 koronát nyertek 70795 60880
83806 27685 103566 69567 9567 20346
831 7898 7627 97557 7505 91661 62581
9674 95431 92151 71110 12147 23926 97769
23981 28012 89083 54622 56454 21824
58273 47452 93427 109080 69475 72700
95135 6450 74334 65023 106578 106738
77590 14157 47523 5879 69847 65555 80914
66173 67185 18350 36430 108733 98825
15557 24841 5850.

— Legújabb alaptőke felemelés. A debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank f. hó 18-án tartotta meg ez idei már 39-ik rendes közgyűlését, melynek legfontosabb ténye volt, hogy az intézet alaptőkéjét: 1 millió 200 000 koronára emelte fel. A közgyűlés újból megválasztotta a kilépett Sesztina Jenő és Muraközy László igazgatósági tagokat; új igazgatósági tagokul Schmid Ágoston, Kerekes Géza és Kenyeres Károly urakat, a felügyelő bizottságba pedig Emerich Arnold urat. Az idei osztalék 15 koronában állapított meg.

„Hajdumegyei népbank“ Piac-uteza 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

— Jegyezze meg, hogy Hrabéczy Antal ruhafestő és vegyi-tisztító intézete Széchenyi-u. 42. sz. a. van. A gőzmosodában a ruhát nem klórozzák.

— Ujjonnan készült díszterem, Virág ötérem, a Dreher sö csarnokban igen alkalmas bankettek lazadalmak, társas vacsorák, táncmulatságok, gyűlések megtartására ajánlom a legmérsékeltőbb árszámítás mellett minden igényeket kielégítő konyhám úgy kitűnő hegyi és kerti boraim megízlelésére kérem a nagyérdemű közönséget. Tisztelettel Márkus Jenő.

— Cimbalom iskola fog nyilni a jövő hó folyamán, ahol a legművésziesebb fokig lehet tanálni havi 8 korona díj mellett. Beiratást már elfogadjunk. Piac-uteza 49 sz. zongora teremben.

— A magyar „Tulipán kert“ védő egyesület felügyelete alatt álló s Fischer Emil budapesti majolika gyáros által készített tulipán jelvények nálam szerezhetők be. Lám Sándor-üveg és porcellán üzlete Piac- és Hatvan-uteza sarkán.

— Napernyők, keztük, harizsnyák, kész női és férfi fehérneműek, a legolcsóbban szerezhetők be Asztalos József üzletében Kossuth-u. 4.

TAVIRATOK.

Rudnay képviselőjelölt

Budapest, ápr. 19. Hír szerint Rudnay Béla volt királyi biztos a zsámbokréti kerületben akar fellépni. Már tapogatózott, hogy vajjon lehetnek-e esélyei a megválasztására.

Miniszterek a királynál.

Bécs, ápr. 19. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter és Polónyi Géza igazságügyminiszter ma délben érkeztek Bécsbe. Délután járultak a király elé, a ki kegyesen fogadta őket és jóváhagyta az előterjesztéseiket. A kinevezések holnap vagy holnap után jelennek meg a hivatalos lapban.

Uj államtitkárok.

Budapest, ápr. 19. A kormányhoz közel álló helyről jelentik, hogy az új belügyi államtitkár gróf Hadik János, Günther Antal pedig igazságügyi államtitkár lesz. A kinevezés megjelenésével egyidejűleg Kaffka László belügyi államtitkár felmentését is közli a hivatalos lap.

A kormány üdvözlése.

Budapest, ápr. 19. A Wekerle kormány tagjait ma ismét üdvözlő küldöttségek keresték fel. Wekerle Sándornál, Kossuthnál, Apponyinál és Darányinál jelentek meg küldöttségek. Igen érdekes jelenet játszódott le Kossuth Ferencz szobájában, ahol az V. kerület kereskedelmi egyesülete tisztelegte. Kossuth ugyanis szobáhozta Sztéryni államtitkár jelöltetését, mire egy küldöttségi tag elkiáltotta magát:

— Éljen Sándor Pál!

Kossuth Ferencz erre megjegyezte, hogy nem várta volna, hogy minisztériumban, a hová a küldöttség politikai vonatkozás nélkül jött, korteskedést rendezzenek. Sztéryni államtitkár hír szerint vissza lép a jelöltségtől.

Kifogás egy főispán ellen.

Budapest, ápr. 19. Egy esti lap írja, hogy a kinevezendő főispánok között van gróf Széchenyi Viktor is, a kit a kormány Fejérmegyébe akart kineveztetni. A király Széchenyit nem akceptálta, mert az alkotmányos küzdelem idején lemondott tiszti rangjáról.

Bánffy ellenjelöltje.

Szeged, ápr. 19. Bánffy Dezső báróval szemben a függetlenségi párt Kmetty Károly egyetemi tanárt jelölte.

A horvát miniszter.

Zágráb, ápr. 19. Az itt megjelenő Obzor című ujság jó helyről értesül, hogy a horvát miniszteri tárcát Rakodjai Sándor, a horvát nemzeti párt elnöke kajja, a ki rokona Polónyi Géza igazságügyi miniszternek.

Darabant főispánok Budapesten.

Budapest, ápr. 19. A Fejérváry kormány által kinevezett megyefőnököket Andrássy belügyminiszter ma Budapesten citálta. A megyefőnökök közül igen sokan jöttek fel Budapestre.

San Franciscó veszedelme.

Ötezer ember halott.

— Saját tudósítónk távirata. —

San Franciscót a mint tegnapi táviratunk már jelentette, a földrengés csaknem teljesen elpusztította. A nagy drámáról, a melynek csak a lissaboni földrengés volt a párja a következő táviratok számolnak be.

Berlin. A Localanzugernek jelentik, New-Yorkból Sakramentót ép úgy sujította a katasztrófa, mint San Franciscót. Dél előtt 10 órakor rövid időre helyre állították a San-Franciscóval való táviró összeköttetést és egy táviró hivatalnok azt jelentette, hogy nagyon sok épület el-

forrást, ha gyomor, bél és légsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

ÁGNES-

Kedvelt borvíz!

1906. április 20.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pusztult s egy részsík lángban áll. A sérültek száma igen nagy. A kőből épült háromemeletes táviró palota összeomlott. A kárt több száz millió dollára becsülik. A Pacifik vasut kára óriás, mert a sínpárok egy része elsüllyedt. A San Franciscói táviró tisztek humorát még az óriási katasztrófa sem tudta megrontani. Egy távirász aki a roskadozó épületben az utolsó pillanatig teljesítette szolgálatát a következő táviratot küldték.

New-York: Elhagyom hivatalomat, mert minden pillanatban érzek egy kis lökést. Csak a pusztá életémért megyek el.

A tűz már reggel elérte a Call épületet s a lángok rohamosan terjedtek a Market Street felé. A városban kihirdették az ostromállapotot.

New-York, ápr. 19. Délutáni táviratok jelentik, hogy a földrengésnek ötezer halott az áldozata, a kár pedig kétszáz millió dollár. A lakosság menekülni sem tud, mert a pályaudvar és környéke csupa rom.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1906. április 19.

Készáru változatlan, határidők állandók.

1906 októberi buza	16.56.-58
1906. áprilisi buza	16.56.-58
májusi buza	16.46.-48
októberi roza	13.54.-56
1906. áprilisi roza	12.50.-52
októberi zab	12.78.-80
1906. áprilisi zab	15.90.-92
1906. májusi tengeri	13.40.-42
1905. júliusi	13.66.-68
1905. aug.	-----
szepemberi	-----
1906 szeptemberi repce	-----

REGENY-CSARNOK.

A Bandita.

25 (Spanyol Regény.)

Spanyolországban azok, kik még emlékeztek, hogy létezik valahol egy bizonyos Don Inigo Valesco, azt beszélték, hogy 1504—1505-ig az ország belsejébe nyomult és egy indus főnök udvaránál kinek leányát nőül véve magas hivatal viselt s ezen főnök nászajándékul annyi aranyat adott neki, mennyi a lakodalmas, szobába fért, nemsokára ipa meghalt, de ő a koronát, melyet a bennszülöttek neki felajánlottak, nem fogadta el, majd neje is elhalt, gyönyörű leány gyermeket hagyva hátra, kit szépségénél fogva Dona Flornak neveztek.

Három évvel azelőtt, midőn a családot a Sierra Nevadaán feltűntették, nemsokára Ferdinánd király halála után, ki Columbust a roppant becsü ajándékért, börtön és nyomorral jutalmazá, azon hír kezdett szárnyalni, hogy Don Inigo Valesco Malagába érkezett egy hajón, mely arany-rudakkal volt megrakva. De már ekkor a királynő Izabella, s nagynénje Beatrix is meghaltak, s senki sem érdeklődött Don Inigo iránt. valaminőt sem érdekelte senki. — Egyedül egy barátja Don Ruis de Forrillas kereste fel Malagában. — Egykor együtt harezoltak a mörök s e város ellen, hol 25—26 év után találkoztak. Ezen barátja Granadában lakott, kérte Don Inigot, hogy ott telepedjék meg ő is, de minden kérése hasztalan volt.

Folytatjuk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

A kirakatainkban látható

Menyasszonyi

kelengye

megtétekintését kérjük.

László Zsigmond allatorvosi

rendelő irodája

Deák Ferencz-u. 14. I. em.

Elfogad: lépfene, szerzegő üszök, sertésorbáncz elleni ojtásokat.

Lovak, szarvasmarhák castratioját (herélését) amerikai módon, csipeteo nélkül.

Szabadalmazott új találmány!

Cserépfedelek javítási költségeinek megtakarítása!

Értesitem a t. építő közönséget, hogy az általam feltalált és 16043/905. szám alatt szabadalmat nyert tető szegélyzetek alkalmazásánál a cserépfedeleken használatos volt habares munkák és azoknak évről-évre való megújítása fölöslegessé válik.

Találmányom egyszerű, olcsó és meglevő tetőszegélyzetekre is könnyen felerősíthető.

Ezen új rendszer alkalmazása által 30—40 évig felesleges a javítás s így óriási megtakarítás érhető el.

Mintákkal és költség-előiránnyal szívesen szolgál

Kiss Ignác

bádogos mester, Piacz-utca 34.

Husvétii ajándékul

különleges órák, ékszer-
rek legnagyobb választék-
ban olcsón kaphatók

Kurián Gyula

órák ékszerésznél, DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

A világhírű

„Delawáre“

adja a legjobb bort!

A phyloxera elleni áll!!!
Oltani, permetezni nem kell!!!

A szőlészet kincse.

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok

mérsékelt áron kaphatók!

Szőlővessző

Nagymennyiségű sima és gyökeres Delawáre vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: **Alsó-Szeged.**

Központi iroda: **Felső-Szeged, Somogy m.**

Megérkeztek

a tavaszi idény újdonságok:

Női ruha és costüm kelmék

hozzá való legújabb diszek.

Bluz selymek,

Divatos gyapju delinek

gyönyörű választékban.

Fekete gyászkelmekben

állandó nagy raktár jutányos szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen

divat-, vászon- és szőnyeg-áruház.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 3

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hit-ire jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztés-re.

Debreczeni mechanikai

Zander-gyógyintézet

Debreczen, Piacz-utca 50, földszint.

Tulajdonos: **Dr. SZÁSZ ADOLF** orvos.

Gyógytényezők:

Zander-féle mechanikai gyógyberendezés. — Svéd (manuális) gimnasztika. — Orvosi massage. — Testgyejesítés. — Forró levegőfürdők egyes testrészekre.

Elektromassage. — Villanyozás (Faradisálás.)

Telefon 389.

Prospektus.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Nagy harisnya vásár, mivel jövőben kizárólag magyar gyártmányu kötött harisnyákat tartandok, a jelenlegi raktáron levő összes női-, férfi- és gyermek harisnyákat leszállított árban árusítom el. Márton Gyula rövidáru üzlete a Bika szálloda mellett.

Tulipán lemezek, Kossuth Ferenc beszéde a magyar nőkhöz, Fedák Sári tulipán dal, Raskó Géza tulipán dal Gramafonra kapható Schmidt S. hangszer raktárában.

Kert tulajdonosoknak! Virág kedvelőknek! Árvácska tövek száza 3 kor. Nefelejts tövek száza 3 kor. Szászország tövek száza 3 kor. Kerti szegfü évelő díszfajok száza 10 kor. Dísz Canna gumók újdonságok 10 drb. 3.60 kor. Dísz Canna gumók újdonságok 10 drb. 5 kor. Dísz Caotus györgyikék Georginák 10 drb. 3.60 kor. Dísz Cactus györgyikék Georginák Újdonságok 10 drb. 5 kor. Iris liliom 25 fajtában remek fajok 25 drb. 4 kor. Tuba rózsák teljes fajok 10 drb. 1.60 kor. Gladiolus hagymák 100 drb. 3 kor. Nemes rózsák 3 éves erős koronával 1 drb. 3 kor. Nemes rózsák téli nemesítés 10 drb. 10 kor. Nemes futórszák erős példányok 1 drb. 80 fill. Pelargonium sok fajtában 10 drb. 3.20 kor. Ezenkívül körülbelül 200féle évelő virág azonnali kiállításra készen. Megrendelhető Kontsek Géza kertészüzletéből, Kossuth-utca.

Jól kijátszott hegedű olesó árban Simonffy-utca 37.

8 lóerejű cséplőgép teljes felszereléssel alig használt állapotban jutányos áron eladó. Értekezhetni Botos Andrásal a III. osztályu vasuti váróteremben.

Jó családból való 12—14 éves fiu tanulónak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. (T.)

Kiadó üzlethelyiség! Ullmann Salamon Piacz utca 70. sz. a. üzlethelyisége nagy raktárral és pinczével kiadó 1906. május havától kezdve.

Kukoriczavetéshez használt vetőgép kölesön kapható Piacz-u. 26. nagytrafik udvarban.

Kézi szekeret megvételre kerés Dávidovits lisztraktár Boeska-tér (zsibvásártér.)

Jó házból való fiu tanulónak felvétetik Darvas Miksa fűszerüzletében Teleki és Deák Ferenc-utca sarkán.

2 pudli kutya egyik fehér, másik fekete jutányosan eladó Csapó-u. 56.

Ruggyanta bélyegzők legolcsóbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Eladó kerékpár. Egy könnyű uti kerékpár, teljes felszereléssel nagyon olcsón eladó. Czim: Késes-utca 31. sz.

Első Debreczeni ernyőgyár. Tavaszi és nyári idényre

ajánlom dus választéku saját készítményű raktáramat

eső-nap és csipke-ernyőkben
dus választék, olcsó, szolid árak mellett.
Javitások és áthuzások gyorsan elkészítetnek

Merkler Soma

Ernyőgyárában.

Debreczen Piacz-utca 50 szám.
Szent-Anna-utca sarkán.

Szeplő és májfoltok
ellen legjobb

**FAY AR CZ-
CREME**

Szépít,
fiatalít

Hatása
csodás.

Tégelye 1 K.

hozzávaló Fáy-szappan
szintén 1 K

Kapható egyedül a készítőnél

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerterár.

Tavaszi idényre

Sima és mintás szövötek,
Francia delin 60 krajczár,
1/2 gypju 28 kr. **Selyem
batszók 35, 40, 50 kr.**
Cosmanosi kartonok és
zefírek, férfi, női és gyer-
mek harisnyák, keztük.
csipke és csipke gallér fű-
zők. **Férfi ing, sima, haj-
tásos és színes elővel
1-20 kr.** Öt rétü színes ke-
zellé 22 kr. gallér 12-20
k- **Csipke függönybe**
rorett függöny és vásznak-
ban gyári raktár.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota

Üveges munkát és képkeretezést

olcsón és csinosan ki-
zárólag egyedül készít

Blattner Gyula

Piacz-utca 69. szám

a megyeházzal szemben.

Telefon 468.

Telefon 468.

Legjobb bajuszodró a híres
DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nőtteti
a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Xigyó“ hoz DEBRECZENBEN.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

Konyári Sóstó fürdő

ünnepélyes megnyitása április hó 29-én.

A Konyári Sóstó-fürdő ez évben, eme téren szakismerő vállalkozó bir-
tokába jutott, ki felismerve a Sóstó vizének kitünő gyógyhatását és az Alföldön
ritka kies árnyékos helyen fekvő fürdő erkölcsi értékét, nem kimélve fáradt-
ságot és anyagi áldozatot, hogy egy a beteg, mint az üdülést kereső nagy-
közönségnek kellemes tartózkodó helye legyen.

Igy a tó kiásatása és a melléktavak vizének bevezetése által sokkal
több viz nyeretett. Az épületek egy része a mai kor legkényesebb igényeinek
megfelelően bebutoroztattak. A lak és fürdőszobák árai a legolcsóbbra szállít-
tattak. A sétányok ujonnan parkiroztattak, az összes épületek ujonnan tataroz-
tattak. Felállított ezen kívül igen csinos bazar üzlet és állandó fodrász terem.
Gondoskodva van pontos és olcsó közlekedésről és a fürdő évad alatt kellő
szórakoztatásról, úgy, hogy a fürdőhelyen hosszabban tartózkodóknak kellemes
visszaemlékezésök megmaradjon.

Fürdő orvos: Dr. Móricz Ernő pocsaji tb. járásorvos.

Jó ételek és italokról, pontos kiszolgálásról a városi árakhoz hasonlóan
Józsa Antal debreczeni vendéglős gondoskodik.

Vasuti állomás Hosszupályi (Debreczen—N.-Létai vonat.) Minden vonat
érkezéskor kocsik rendelkezésre állanak.

Tisztelettel

a Konyári Sóstó-fürdő igazgatósága.

Prospectusokat kívánatra bérmentve küldünk.